

MEDICINA BUDUĆNOSTI Nobelovka Ada Yonath u Dubrovniku:

Dojenje može spriječiti pojavu nekih oblika raka

piše **Gabrijela Bijelić**

- Preporuka svim pedijatrima je da promoviraju što dulje razdoblje dojenja djece, to je iznimno važno. Dojenje, naročito za prvih šest mjeseci života, može imati velikoga utjecaja na prevenciju nekih oblika raka i drugih bolesti kasnije u životu.

Tim je riječima svoje izlaganje u Dubrovniku završio nobelovac dr. Harald zur Hausen sa Sveučilišta u Heidelbergu koji gostuje na 10. ISABS Conference on Forensic and Anthropologic Genetics and Mayo Clinic Lectures in Individualized Medicine, Međunarodnog društva primijenjenih bioloških znanosti, najvećoj svjetskoj znanstvenoj konferenciji iz područja biomedicine ove godine, posvećenoj personaliziranoj i regenerativnoj medicini, staničnim i genskim terapijama, farmakogenomiki te forenzičkoj genetici.

Nobelovac prof. zur Hausen okupljenim je sudionicima, mahom liječnicima, znanstvenicima i studentima kojih je na ovom skupu petstotinjak govorio o svojim istraživanjima i saznanjima o vezi konzumacije crvenoga mesa i mlijeka na razvoj bolesti raka debeloga crijeva, raka dojke i drugih bolesti. Na skupu u srijedu, na danu posvećenom nobelovcima na 10. ISABS-u, govorilo je još dvoje znanstvenika ovjenčanih ovom prestižnom nagradom za znanost. Robert Huber s Max Planck Institute of Biochemistry govorio je o strukturama proteina u medicini, a profesorica Ada Yonath s Weizmann Institute of Science o otpornosti bakterija

Ada Yonath (na slici) jedna je od troje dobitnika te prestižne nagrade koji su održali izlaganja na skupu čiji je glavni organizator Dragan Primorac

na antibiotike. Tema je to o kojoj se danas sve više raspravlja u široj svjetskoj javnosti, a ne samo znanstvenim krugovima. U Dubrovniku je iznesen podatak kako se očekuje da će do 2050. godine više ljudi umirati zbog otpornosti bakterija na antibiotike nego od raka. Već sada se liječnici godišnje suočavaju sa 500.000 različitih slučajeva otpornosti tuberkuloze na antibiotike.

- Otpornost bakterija je njihova bazična snaga. Nađena je čak i u bakterijama koje se nikad nisu suočile s nikakvim antibioticima niti lijekovima. Strahujem da ćemo se stoga vrlo skoro vratiti u predan-

Znanstvenici su upozorili da bi do 2050. više ljudi moglo umirati zbog otpornosti bakterija na antibiotike nego od raka

tubiotsko doba, gdje će tuberkuloza ili upala pluća ponovno biti smrtonosne. Svjetska zdravstvena organizacija naziva to "postantibiotska era" i predviđa da će do 2050. godine svjetska ekonomija pasti za gotovo 4 posto upravo zbog otpornosti na antibiotike - ističe dr. Yonath. Dodaje da u ovom trenutku ne postoji farmaceutska kompanija koja proizvodi ili pokušava stvoriti neke nove antibiotike, jer to nije isplativo s pozicije profita.

- Mislim da će bakterije preživjeti jer su pametnije od nas, jer jako žele živjeti - rekla je dr. Yonath. Skup u Dubrovniku posebno je posvećen personaliziranoj medicini, a predavači su najcitatiraniji svjetski znanstvenici. Konferencija, na čelu s dr. Draganom Primorcem, organizirana je u suradnji s američkom zdravstvenom institucijom Mayo Clinic i sveučilištima George Washington, Penn State i New Haven. 51